

UCHWAŁA Nr 17/2015
Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego
z dnia 25 lutego 2015 r.

**w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych
dotyczących tworzenia programów kształcenia na studiach pierwszego oraz
drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich, studiach podyplomowych,
kursach dokształcających i szkoleniach**

Na podstawie art. 68 ust. 1 pkt. 2 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.1. Senat Uniwersytetu Wrocławskiego uchwała wytyczne dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczące projektowania programów kształcenia.

2. Ilekroć w uchwale jest mowa o programie kształcenia, rozumie się przez to opis przyjętych przez Senat Uniwersytetu Wrocławskiego spójnych efektów kształcenia, zgodny z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz opis procesu kształcenia (programu studiów), prowadzącego do osiągnięcia tych efektów, wraz z określeniem liczby punktów ECTS przypisanych do poszczególnych modułów/przedmiotów.

§ 2.1. Uchwała ma zastosowanie do kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim opartego na Krajowych Ramach Kwalifikacji określonych ustawą – Prawo o szkolnictwie wyższym i aktami wykonawczymi, prowadzonych w języku polskim i języku obcym.

2. Uchwała ma odpowiednie zastosowanie do kształcenia na studiach przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela w oparciu o standardy kształcenia określone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2012 r. poz. 131).

3. Uchwała ma odpowiednie zastosowanie do kształcenia na studiach podyplomowych, kursach dokształcających i szkoleniach w Uniwersytecie Wrocławskim, prowadzonych w języku polskim i języku obcym.

§ 3.1. Studia na danym kierunku mogą być prowadzone w formie studiów stacjonarnych, niestacjonarnych lub w obu tych formach.

2. Na studiach stacjonarnych przynajmniej połowę punktów ECTS, przewidzianą programem studiów, przyznaje się za efekty kształcenia osiągnięte w ramach modułów zajęć wymagających bezpośredniego udziału w zajęciach nauczycieli akademickich i studentów.

3. Studia niestacjonarne to forma studiów organizowanych jako studia zaoczne lub wieczorowe z zajęciami, o których mowa w ust. 2, realizowanych w liczbie godzin stanowiącej nie mniej niż 60% odpowiedniej liczby godzin zajęć na studiach stacjonarnych, z wyjątkiem zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, które realizowane są zgodnie z odpowiednim zarządzeniem Rektora.

4. Studia niestacjonarne pierwszego i drugiego stopnia na danym kierunku studiów mogą trwać jeden lub dwa semestry dłużej niż odpowiednie kierunki studiów stacjonarnych.

5. Całkowita liczba punktów przewidzianych planem studiów niestacjonarnych jest równa liczbie punktów przewidzianych planem odpowiednich studiów stacjonarnych.

§ 4.1. Wydziały tworzą, prowadzą i przechowują dokumentację związaną z programami kształcenia, zawierającą w szczególności:

- 1) ogólny opis i charakterystykę studiów;
- 2) opis zakładanych efektów kształcenia;
- 3) program studiów;
- 4) opis warunków realizacji programu studiów;
- 5) opis wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

2. Dokumentacja programów kształcenia prowadzonych w języku obcym jest sporządzana w języku polskim i języku obcym.

§ 5. Ogólny opis i charakterystyka studiów zawiera w szczególności:

- 1) nazwę kierunku studiów adekwatną do zakładanych efektów kształcenia;
- 2) określenie formy studiów;
- 3) określenie poziomu kształcenia;

- 4) określenie profilu kształcenia;
- 5) przyporządkowanie kierunku studiów do właściwego obszaru kształcenia i wskazanie dziedzin nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia;
- 6) opis oczekiwanych kompetencji kandydata na studia;
- 7) określenie zasad rekrutacji;
- 8) wskazanie tytułu zawodowego uzyskiwanego przez absolwenta i uprawnienia zawodowe, ogólne cele kształcenia oraz typowe miejsca pracy absolwentów;
- 9) możliwości kontynuacji kształcenia;

§ 6. Opisy zakładanych efektów kształcenia dla określonych kierunków studiów wydziały opracowują z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) opis zakładanych efektów kształcenia odnosi się do określonego poziomu kształcenia i profilu kształcenia;
- 2) opis zakładanych efektów kształcenia uwzględnia efekty wybrane z efektów kształcenia dla obszaru lub obszarów kształcenia, do których należy kierunek studiów;
- 3) opis zakładanych efektów kształcenia przedstawia się w formie tabeli odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych, a także w formie tabeli przedstawiającej pokrycie efektów obszarowych przez zakładane efekty kierunkowe, wraz z krótkim uzasadnieniem ewentualnego pominięcia efektów obszarowych;
- 4) na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych obowiązują identyczne opisy zakładanych efektów kształcenia.

§ 7.1. Opis programu studiów określa w szczególności:

- 1) liczbę punktów ECTS niezbędną dla uzyskania kwalifikacji (tytułu zawodowego, świadectwa ukończenia studiów podyplomowych);
- 2) liczbę punktów ECTS, wymiar i zasady odbywania praktyk oraz efekty kształcenia, które student powinien osiągnąć po odbyciu praktyk - jeśli program je przewiduje;
- 3) macierz efektów kształcenia wiążącą zakładane dla kierunku efekty kształcenia z modułami zajęć (zajęcia lub grupy zajęć), w których efekty te są osiągane;
- 4) plan studiów (z zaznaczeniem modułów zajęć obowiązkowych i podlegających wyborowi studenta) - z zachowaniem zasady, że program umożliwia studentowi wybór modułów zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, o których mowa w pkt 1;
- 5) zajęcia ogólnouczeniowe (lektoraty, zajęcia z wychowania fizycznego, moduły związane z przygotowaniem do zawodu nauczyciela), które student ma zrealizować;
- 6) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych, w szczególności z zajęć z przedsiębiorczości oraz przygotowujących do właściwego wejścia na rynek pracy, zwłaszcza z zakresu ekonomii, zarządzania, prawa (w tym ochrony własności intelektualnej) - nie mniejszą niż 5 punktów ECTS;
- 7) strukturę studiów (specjalności i specjalizacje);
- 8) następujące sumaryczne wskaźniki:
  - a) łączna liczba punktów ECTS, które student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich,
  - b) łączna liczba punktów ECTS, które student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, objętych kierunkowymi efektami kształcenia,
  - c) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać, realizując zajęcia o charakterze praktycznym, np. zajęcia laboratoryjne, warsztatowe lub projektowe.

2. Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia określa procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia.

3. W skład dokumentacji programu studiów wchodzi sylabusy poszczególnych modułów zajęć (zajęcia lub grupy zajęć) zawierające w szczególności:

- 1) zakładane treści modułu zajęć oraz efekty kształcenia i ich odniesienie do efektów kształcenia przyjętych dla kierunku studiów;
- 2) formę prowadzenia zajęć;
- 3) opis sposobu sprawdzenia, czy założone efekty zostały osiągnięte przez studenta;
- 4) liczbę punktów ECTS przyznawanych za zrealizowanie modułu zajęć z jej uzasadnieniem;
- 5) literaturę przedmiotu.

§ 8.1. Podstawowa jednostka organizacyjna tworząc programy kształcenia dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim uwzględnia zwłaszcza:

- 1) zgodność programu kształcenia z prowadzonymi badaniami naukowymi, misją Uczelni oraz strategią rozwoju uczelni i wydziału;
- 2) wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów;
- 3) bieżącą analizę zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy;
- 4) potrzebę kształcenia w zakresie przedsiębiorczości;
- 5) opinie interesariuszy;
- 6) doświadczenia i wzorce międzynarodowe.

2. Podstawowa jednostka organizacyjna tworząc programy kształcenia dla kierunku studiów o profilu praktycznym uwzględnia zwłaszcza:

- 1) odbycie praktyk zawodowych łącznie w wymiarze co najmniej trzech miesięcy na każdym poziomie kształcenia;
- 2) wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów;
- 3) bieżącą analizę zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy;
- 4) potrzebę kształcenia w zakresie przedsiębiorczości;
- 5) opinie interesariuszy;
- 6) doświadczenia i wzorce międzynarodowe.

§ 9. W warunkach realizacji programu studiów podstawowa jednostka organizacyjna przedstawia opis spełnienia warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370). Dokument powinien zawierać w szczególności:

- 1) wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla kierunku, profilu i poziomu kształcenia;
- 2) wskazanie związku kierunku studiów z misją i strategią rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego;
- 3) opis wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia uwzględniający działanie na rzecz doskonalenia programu kształcenia na prowadzonym kierunku studiów.

§ 10. W opisie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia wymienia się odpowiednie dokumenty określające system zapewniania jakości kształcenia i opisuje procedury służące zapewnianiu jakości kształcenia.

§ 11. Zalecenia dodatkowe dotyczące tworzenia programów kształcenia:

- 1) w trosce o umiędzynarodowienie studiów program może zawierać zajęcia prowadzone w językach obcych;
- 2) w trosce o mobilność studentów plan studiów (w szczególności terminy realizacji przedmiotów obowiązkowych) powinien stwarzać możliwości udziału studentów w wymianie krajowej (np. program MOST) lub międzynarodowej;
- 3) liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych, z uwzględnieniem wychowania fizycznego i lektoratu z języka obcego nowożytnego, dla studiów w zakresie poszczególnych obszarów kształcenia nie powinna przekraczać wartości podanych w tabeli:

Lp.	Obszar kształcenia	Poziom kształcenia	
		I stopień	II stopień
1.	Nauki humanistyczne	2000	800
2.	Nauki społeczne	2000	800
3.	Nauki ścisłe	2000	1000
4.	Nauki przyrodnicze	2200	1000
5.	Nauki o sztuce	2000	800

- 4) liczba godzin zajęć na stacjonarnych studiach prowadzonych jako jednolite studia magisterskie, z uwzględnieniem zajęć z wychowania fizycznego i lektoratu z nowożytnego języka obcego nie powinna przekraczać 2700;
- 5) w uzasadnionych przypadkach rada podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek studiów, za zgodą dziekana może zwiększyć liczbę godzin, o których mowa w pkt. 4 nie więcej jednak niż o 15 % - dalsze zwiększenie liczby godzin zajęć dydaktycznych wymaga zgody Rektora;
- 6) rada podstawowej jednostki organizacyjnej podejmując decyzję o rodzaju zajęć, w ramach których realizowany jest moduł zajęć, a dziekan decyzję o limicie uczestników zajęć w grupie, biorą pod uwagę jakość kształcenia oraz koszty prowadzonych studiów;

- 7) na studiach pierwszego stopnia (licencjackie i inżynierskie) student otrzymuje nie mniej niż 10 punktów ECTS za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego, chyba że rada wydziału postanowi inaczej;
- 8) na studiach jednolitych magisterskich i drugiego stopnia student otrzymuje nie mniej niż 20 punktów ECTS za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego, chyba że rada wydziału postanowi inaczej.

§ 12.1. Program studiów określa obowiązek zaliczenia lektoratu nowożytnego języka obcego.

2. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia lektorat z języka obcego nowożytnego rozpoczyna się od wskazanego w programie semestru i trwa do uzyskania biegłości językowej B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, jednakże w wymiarze nie większym niż 180 godzin.

3. Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia lektorat z języka obcego nowożytnego rozpoczyna się od wskazanego w programie semestru i trwa do uzyskania biegłości językowej B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w wymiarze nie mniejszym niż 120 godzin.

4. Na stacjonarnych jednolitych studiach magisterskich lektorat nowożytnego języka obcego rozpoczyna się od wskazanego w programie semestru studiów i trwa do uzyskania biegłości językowej zgodnej z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, jednakże w wymiarze nie większym niż 240 godzin.

5. Na niestacjonarnych jednolitych studiach magisterskich lektorat nowożytnego języka obcego rozpoczyna się od wskazanego w programie semestru studiów i trwa do uzyskania biegłości językowej zgodnej z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w wymiarze nie mniejszym niż 180 godzin.

6. Na stacjonarnych studiach drugiego stopnia lektorat, w wymiarze maksymalnie 60 godzin, prowadzi do uzyskania umiejętności językowych zgodnych z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

7. Na niestacjonarnych studiach drugiego stopnia lektorat w wymiarze nie mniejszym niż 40 godzin prowadzi do uzyskania umiejętności językowych zgodnych z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

8. Za osiągnięcie wymaganych umiejętności językowych w zakresie nowożytnego języka obcego przyznaje się:

- 1) 12 punktów ECTS na studiach I stopnia (biegłość B2);
- 2) 16 punktów ECTS na jednolitych studiach magisterskich (biegłość B2+);
- 3) 4 punkty ECTS na studiach II stopnia (biegłość B2+).

9. Wyboru języka nowożytnego, w zakresie którego osiągane będą wymagane umiejętności określone w ust. 2 - 7 dokonuje student, w ramach możliwości organizacyjnych Uczelni.

10. Na studiach prowadzonych w języku obcym wymagany jest lektorat z języka polskiego, i/lub innego języka obcego nowożytnego, w ramach możliwości organizacyjnych Uczelni, zgodnie z odrębnym zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego.

§ 13.1. Programy studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia obejmują obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 30 godzin.

2. Program studiów stacjonarnych jednolitych magisterskich obejmuje zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin.

3. Za zajęcia z wychowania fizycznego przyznaje się 1 punkt ECTS za każde zrealizowane 30 godzin zajęć.

§ 14. Podstawowa jednostka organizacyjna ustala koszty uruchomienia i/lub prowadzenia studiów, w szczególności wysokość opłat za usługi edukacyjne zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 15. Szczegółowe zasady realizacji zajęć przygotowujących do uzyskania kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu nauczyciela określa zarządzenie Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego.

§ 16.1. Studia podyplomowe i kursy dokształcające prowadzone są zgodnie z programem kształcenia uchwalonym przez radę odpowiedniej jednostki organizacyjnej z uwzględnieniem poniższych wytycznych:

- 1) studia podyplomowe trwają nie krócej niż dwa semestry;
- 2) program kształcenia na studiach podyplomowych opisany jest zgodnie z systemem ECTS i zapewnia słuchaczowi uzyskanie co najmniej 30 punktów ECTS;

- 3) jednostka organizacyjna uczelni prowadząca studia podyplomowe opracowuje dla nich efekty kształcenia oraz sposoby ich weryfikowania;
- 4) programy kształcenia studiów podyplomowych przygotowujących do zawodu nauczyciela muszą spełniać standardy kształcenia określone przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 5) program kształcenia studiów podyplomowych powinien zawierać w szczególności:
  - a) analizę potrzeb uzasadniających utworzenie studiów podyplomowych,
  - b) nazwę studiów podyplomowych,
  - c) opis zakładanych efektów kształcenia,
  - d) moduły zajęć (zajęcia lub grupy zajęć) z przypisanymi zakładanymi efektami kształcenia i określoną liczbą punktów ECTS,
  - e) określenie formy zakończenia studiów podyplomowych,
  - f) plan studiów podyplomowych,
  - g) kosztorys studiów podyplomowych.

2. Program kształcenia kursu dokształcającego powinien zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie potrzeb uzasadniających utworzenie kursu;
- 2) nazwę kursu;
- 3) opis zakładanych efektów kształcenia;
- 4) przedmioty/moduły wraz z przypisanymi efektami kształcenia;
- 5) określenie formy zakończenia kursu dokształcającego;
- 6) plan realizacji kursu;
- 7) kosztorys realizacji kursu.

§ 17. Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego określi w drodze zarządzenia szczegółowe sposoby projektowania i uruchamiania programów kształcenia.

§ 18. Zagadnienia nie objęte uchwałą są normowane przepisami prawa wskazanymi w § 2 ust. 1, a zwłaszcza rozporządzeniem, o którym mowa w § 9 uchwały.

§ 19. Najpóźniej do dnia 1 października 2015 r. podstawowe jednostki organizacyjne dostosują programy kształcenia dla prowadzonych kierunków studiów w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały do wymogów określonych w § 7 ust. 1 pkt 6 uchwały.

§ 20. Tracą moc następujące uchwały Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego:

- 1) Nr 108/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących tworzenia programów kształcenia na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich, studiach podyplomowych, kursach dokształcających i szkoleniach;
- 2) Nr 19/2013 z dnia 27 lutego 2013 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących tworzenia programów kształcenia na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich, studiach podyplomowych, kursach dokształcających i szkoleniach;
- 3) Nr 104/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących tworzenia programów kształcenia na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich, studiach podyplomowych, kursach dokształcających i szkoleniach;
- 4) Nr 61/2014 z dnia 28 maja 2014 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących tworzenia programów kształcenia na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich, studiach podyplomowych, kursach dokształcających i szkoleniach.

§ 21. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Senatu
Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego

prof. dr hab. Marek Bojarski